

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені Володимира Винниченка**

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВИ І ПРАВА»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки _____

магістра

(назва рівня вищої освіти)

спеціальність/напрямок _____

262 Правоохоронна діяльність

(шифр і назва спеціалізації)

спеціалізація _____

(шифр і назва спеціалізації)

освітня програма _____

Правоохоронна діяльність

(назва)

(шифр за ОПП: **ВБ 1.1 (НВП 2.1.4.3)**)

2018 рік

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Рябовол Л. Т., професор кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права, доктор педагогічних наук, професор.

Обговорено та рекомендовано до затвердження вченою радою факультету «30» серпня 2018 року, протокол №1

Голова вченої ради факультету

(підпис)

Філоретова Л.М.

(прізвище, ініціали)

Програму схвалено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права

Протокол № 1 від «28» серпня 2018 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Соболь Є.Ю.

(прізвище, ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми держави і права» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності «262 Правоохоронна діяльність».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є певний обсяг теоретичних знань про природу, принципи і функції держави і права та практичних умінь їх застосовувати для ефективного виконання завдань інноваційного характеру у навчальній та професійній діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: Курс «Актуальні проблеми держави і права» пов'язаний з усіма дисциплінами навчального плану, оскільки, передбачає поглиблення загальнотеоретичних знань (зокрема універсального категоріально-термінологічного апарату) та умінь як основи для формування і розвитку спеціально-юридичних знань та умінь, у тому числі, щодо проведення наукових досліджень.

Програма навчальної дисципліни складається з таких *змістових частин*:

Розділ 1. Держава: актуальні підходи до визначення поняття й розуміння сутності і призначення.

Розділ 2. Право: актуальні підходи до визначення поняття й розуміння сутності і призначення.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми держави і права» є поглиблення теоретичних знань про природу, принципи і функції держави і права та розвиток у здобувачів освіти інтелектуальних та практичних умінь, необхідних і достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру у навчальній та професійній діяльності.

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни «Актуальні проблеми держави і права» є:

- засвоєння поглиблених знань про державу, її ознаки і функції, особливості сучасного етапу розвитку і становлення держави в Україні;
- засвоєння поглиблених знань про право, його ознаки, принципи, функції, місце і роль у системі соціального регулювання, специфіку правового регулювання;
- з'ясування особливостей сучасного етапу розвитку і становлення правової системи в Україні;
- усвідомлення специфіки праворозуміння як соціально-правового феномену;
- розвиток умінь аналізувати, систематизувати, узагальнювати теоретичний матеріал, робити презентації;
- розвиток вмінь здійснювати науковий пошук з проблематики курсу, виявляти і досліджувати актуальні проблеми теоретичного і практичного характеру, писати наукові тези / статті з актуальних питань курсу.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Інтегральна компетентність (ІК) – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі правоохоронної діяльності під час практичної діяльності з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів правоохоронної діяльності, системного аналізу та планування операцій, прогнозування, оптимізації та прийняття рішень, проведення досліджень та/або здійснення інновацій у сфері правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог;

Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;
- здатність планувати та управляти часом;
- здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності;
- здатність самостійно здобувати знання, використовуючи різні джерела інформації;

Професійні компетентності (ПК):

- уміння застосовувати набуті знання, вміння й навички на практиці, здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах правоохоронної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;

- здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень (проступків), вживати заходи для їх усунення;

- здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах правоохоронної діяльності;

- здатність кваліфіковано здійснювати наукові дослідження в галузі правоохоронної діяльності;

- здатність ефективно здійснювати правове виховання;

- спроможність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організувати підлеглих для їх виконання, вміння взяти на себе відповідальність за результати виконання поставлених завдань;

- здатність аналізувати, оптимізувати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час вирішення професійних (наукових) завдань.

1.4. *Програмними результатами навчання є:*

- володіти навичками публічних виступів, дискусій;
- знати і розуміти процеси координації діяльності суб’єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також взаємодії з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності;

- узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, аргументовано їх пояснювати;
- аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення;
- вміти забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням оптимізованих методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків;
- вміти розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах правоохоронної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;
- використовувати знання та вміння для надання кваліфікованих юридичних висновків й консультацій в конкретних сферах правоохоронної діяльності;
- здійснювати наукові дослідження в галузі правоохоронної діяльності;
- здійснювати правове виховання;
- вміти визначено і наполегливо ставити професійні завдання, організовувати підлеглих для їх виконання та брати на себе відповідальність за результати виконання поставлених завдань;
- аналізувати, оптимізувати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних (наукових) завдань.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Розділ 1. Держава: актуальні підходи до визначення поняття й розуміння сутності і призначення.

Суверенітет держави: особливості в умовах глобалізації та інтеграції, співвідношення з суверенітетом народу і суверенітетом нації.

Функції та механізм сучасної держави.

Правова держава.

Соціальна держава.

Держава і політична система суспільства.

Розділ 2. Право: актуальні підходи до визначення поняття й розуміння сутності і призначення.

Право як соціокультурне явище.

Властивості сучасного юридичного права. Принципи права.

Функції права як напрями розкриття його соціальної цінності.

Праворозуміння: поняття, типи.

Особливості сучасної системи права та системи законодавства України. Співвідношення національного та міжнародного права.

Специфіка правового регулювання на сучасному етапі розвитку держави і суспільства.

Проблеми тлумачення та застосування права.

Правова поведінка: сучасна концепція. Специфіка юридичної відповідальності як різновиду соціальної відповідальності.

Правова система: поняття, види, особливості розвитку на сучасному етапі. Вітчизняна правова система: проблеми становлення.

3. Рекомендована література

1. Актуальні питання загальнотеоретичної юриспруденції : монографія / Ю. М. Оборотов, В. В. Завальнюк, В. В. Дудченко та ін.; За ред. Ю. М. Оборотова. Одеса : Фенікс, 2012. 396 с.
2. Дія права: інтегративний аспект : монографія / відп. ред. Н. М. Оніщенко. К. : Юридична думка, 2015. 360 с.
3. Дудченко В. В. Традиція правового розвитку: плюралізм правових вчень: монографія. Одеса: Юридична література, 2016. 302 с.
4. Загальна теорія права : Підручник / За заг. ред. М. І. Козюбри. К. : Ваіте, 2015. 392 с.
5. Кельман М. С., Котуха О. С., Коваль І. М. Теорія держави і права: підручник / за заг. ред. М. С. Кельмана. Тернопіль, 2018. 420 с.
6. Ковальський В. С. Охоронна функція права : монографія. К.: Юрінком Інтер, 2015. 336 с.
7. Конституционные преобразования в Украине: история, теория и практика : [монографія] / под ред. М. Ф. Орзиха. Киев, 2014. 512 с.
8. Кравчук М. В. Проблеми теорії держави і права (опорні конспекти) / Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 3-є вид., змін. й доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 416 с.
9. Кравчук М. Теорія держави і права (опорні конспекти): навч. посібник для студентів ЗВО. 3-тє вид. змін. й доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 340 с.
10. Кучук А. М. Основи теорії правового поліцентризму : монографія. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. Справ ; Літера ЛТД, 2017. 312 с.
11. Лук'янова Г. Ю. Комплементарно-цілісна концепція праворозуміння (аспекти загальної теорії): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01. Львів, 2013. 21 с.
12. Луцький Р. П. Теоретико-правові засади формування та розвитку сучасного позитивного права: дис. ...доктора юрид. наук: спец. 12.00.12. Київ, 2017. 490 с.
13. Методологія та інноватика загальнотеоретичної юриспруденції: монографія гуманітарного університету [Ю.М. Оборотов, А.П. Овчиннікова, В.В. Завальнюк]; за ред. Ю.М. Оборотова. О: Фенікс, 2019. 420 с.
14. Павшук К. О. Демократичні засади конституційного ладу України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.01. Харків, 2014. 20 с.
15. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави. Навч. посібник. Вид. 10-те доповнене. Львів: Край, 2017. 222 с.
16. Рябовол Л. Т. Властивості сучасного юридичного права як різновиду соціальних норм. *Наукові записки. Серія : Право*. 2019. Вип. 6. С. 8-12.
17. Саміло Г. О. Актуальні проблеми теорії права : Навчальний посібник. Запоріжжя: Просвіта, 2014. 216 с.

18. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: підруч. / 4-те вид. допов. і перероб. К.: Алерта, 2014. 524 с.
19. Сухонос В. В. Теорія держави і права : підручник. Суми : Університетська книга, 2014. 544 с.
20. Теорія держави і права. Академічний курс: підручник / За ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. К.: Юрінком Інтер, 2016. 688 с.
21. Теорія держави і права : навч. посіб. для підгот. фахівців з інформ. безпеки / за заг. ред. Л. М. Стрельбицької. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 332 с.
22. Теорія держави і права: навч. посіб. / С. К. Бостан, С. Д. Гусарев, Н. М. Пархоменко та ін. К.: Академія, 2013. 348 с.
23. Теорія держави та права : навч. посіб. / за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. К. : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
24. Теорія держави і права : підручник / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. Х. : Право, 2015. 368 с.

Інформаційні ресурси

www.nbu.gov.ua	Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського
www.britannica.com	Он-лайн енциклопедія «Британіка»
www.uk.wikipedia.org	Україномовна версія он-лайн енциклопедія «Вікіпедія»

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання – усні та письмові опитування, виконання тестових завдань, написання рефератів; ІНДЗ.